نگاه

گرداب تشخیص صلاحیت

قاسم ملکی
پژوهشگر دکترای برنامه‌ریزی فضایی

● مهندسین مشاور کشور در سال‌های اخیر اعتراض‌ها و نارضایتی‌های بسیاری درباره اجرای ناصحیح آیین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران داشته‌اند که در چندین نوبت به اطلاع مقامات مسئول رسیده است. صرف‌نظر از سخت‌گیری‌های بی‌سابقه در زمینه اثبات تجربه کار و دشواری‌های ارتباطی که منجربه برقراری نظامی یک‌سویه و غیرپاسخ‌گو شده است، اکنون بزرگ‌ترین مشکل و مانع مهندسان مشاور در بلاتکلیفی برای کسب رتبه تشخیص صلاحیت از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تفسیر سلیقه‌ای و ناصحیح از آیین‌نامه سال ۱۳۸۳هیأت محترم وزیران است. در اثر اِعمال این تفسیر سلیقه‌ای، مشاورانی از برجسته‌ترین شخصیت‌های علمی و حرفه‌ای کشور که بیش از ۲۵ سال با رتبه‌های یک و دو در تخصص‌های گوناگون به کشور خدمت کرده‌اند، به‌دلیل نرسیدن حدِنصاب مبلغ ریالی حق‌الزحمه دریافتی آنها برای کسب رتبه دو، مطابق ادعای مدیران دفتر نظام اجرائی طرح‌ها در معاونت نظارت راهبردی، اکنون باید هم‌تراز با مهندسانی که به تازگی قصد تشکیل مهندسین مشاور دارند، تقاضای احراز صلاحیت در رتبه سه را، که پایین‌ترین رتبه است، کنند. آری، این است نتیجه عملی و البته باورنکردنی آیین‌نامه تشخیص صلاحیت به‌نظر این مدیران در سنوات گذشته که هنوز ملاک عمل محاسبه امتیاز تجربه کاری، به‌عنوان مهم‌ترین عامل در تشخیص صلاحیت مشاوران است. باورش البته دشوار است، ولی متأسفانه واقعیت دارد و صدای اعترض مشاوران تاکنون به جایی نرسیده است که به ناچار توسط این قلم به طرح موضوع در فضای عمومی پرداخته می‌شود. مدیران فوق در برداشتی مغایر با روح و نص بند پ از ماده ۱۱ آیین‌نامه تشخیص صلاحیت، ارقام حق‌الزحمه تعدیل‌شده‌ای را برای کسب امتیاز تجربه کاری محاسبه و به‌صورت غیررسمی و بدون هرگونه نام و نشان در جدولی، به واحد تشخیص صلاحیت جامعه مهندسان مشاور ایران اعلام کرده‌اند. اگر این ارقام صحیح هستند، چرا در نامه‌ای کتبی از طرف دفتر مربوطه اعلام نشده‌اند و چرا در دستورالعمل وحدت رویه سال ۱۳۹۲، که به‌درستی به تعیین همه جزئیات پرداخته است...

ادامه در صفحه ۱۹

طیب‌نیا:

۱۵۰ هزار میلیارد تومان؛ بدهی‌های قطعی‌شده دولت

ادامه از صفحه ۴

درباره حل مشکلات نظام بانکی باید گفت که راه‌حل درست را باید درباره سیستم بانکی در پیش گرفت. رفع تحریم‌ها همراه با بهبود فضای کسب‌وکار، ایجاد بازار برای بدهی‌های دولت و تصمیم‌پذیرکردن آنها و طی‌شدن روند طبیعی بازار و تقویت بعد نظارتی بانک مرکزی از جمله مواردی است که باید مورد توجه قرار گیرد. به‌طورکلی بعد از مسئله هسته‌ای و مذاکرات، مهم‌ترین موضوع، اصلاح نظام بانکی است تا بتوانیم بهره لازم را با گشایش‌ها در جهت افزایش تولید ببریم.

خوانساری، رئیس اتاق تهران:
سیستم بانکی علیه منافع بخش خصوصی متحد شده

دو عامل سیاست‌های دستوری و سرکوب‌های مالی باعث شده تا واسطه‌گری بانک‌ها با مشکلاتی همراه شود. در ۳۰ سال گذشته نقش واسطه‌گری بانک‌ها ضربه‌های زیادی را وارد کرده است. در اوایل انقلاب بانک‌ها به صورت دستوری در طرح‌های عمرانی مشارکت کردند که این موضوع این‌روزها با انتقادات بسیاری همراه شده است. در این سال‌ها بنگاه‌داری بانک‌ها مشکلات متعددی را در اقتصاد به وجود آورده است. تعیین دستوری نرخ سود بانکی باعث شده است تا نقدینگی مردم به سمت‌وسوی مختلفی حرکت کند به نحوی که در یک مقطعی نقدینگی به سمت بازار سکه و ارز و در مقطعی دیگر به سمت سیستم بانکی سرازیر می‌شود. این موضوع نشان از آن دارد که سود بانکی با نرخ تورم همخوانی ندارد. همه ما مشکلات سیستم بانکی کشور را می‌دانیم، اما چرا برای حل آن اقدام اجرائی صورت نمی‌گیرد. مؤسسات اعتباری غیرمجاز نیز در این شرایط مشکلات را پیچیده‌تر کرده‌اند. بر اساس مصوبه جدید شورای پول و اعتبار نرخ سود بانکی تا یک سال ۲۰ درصد تعیین شده اما در سه بانک تجارت، سرمایه و آینده به ترتیب نرخ‌های سود بانکی یک‌ماهه تا یک‌ساله از ۲۰ درصد تا ۱۹ درصد اعلام شده‌اند. این موضوع نشان از آن دارد که در شرایط فعلی، عرضه و تقاضا به هیچ عنوان متعادل نیست. فاصله میان بازار ارز و نرخ‌های سود بانکی یک رانت در بازار ایجاد کرده که این موضوع به هیچ عنوان به نفع بخش تولید نیست. اگر همه می‌دانیم سیاست‌های دستوری و سرکوب مالی مشکل‌آفرین است چرا اقدام کارامدی برای حل آنها انجام نمی‌دهیم. کجای دنیا سیستم‌های بانکی با هم متحد شده و برخلاف منافع بخش خصوصی فعالیت می‌کنند. بر اساس اعلام آمارها مطالبات غیرجاری ۱۴،۸ درصد اعلام شده است که بنده به هیچ عنوان به این رقم مطمئن نیستم. به اعتقاد بنده خطرناک‌ترین مشکل این روزها بحث مطالبات مشکوک‌الوصول است؛ چراکه برخی بانک‌ها مطالبات را معوق اعلام نمی‌کنند و حتی برای آنها سود نیز تعریف می‌کنند که این موضوع در آینده بسیار مشکل‌آفرین است زیرا سود فقط در کاغذ اعلام می‌شود و در واقعیت وجود ندارد. ۵۰ شرکت بزرگ ۳۳ درصد مطالبات معوق بانکی را به خود اختصاص داده‌اند. برخی از بدهکاران بانکی به‌خاطر تفاوت نرخ ارز نتوانستند مطالبات خود را بازپرداخت کنند اما عده‌ای دیگر از رانت استفاده کرده‌اند و خواستار وصول مطالبات به سیستم بانکی نیستند؛ در این شرایط تهاتر بدهی‌های میان دولت و پیمانکاران می‌تواند تا حدودی مشکلات را برطرف کند.

بهکیش، دبیرکل کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی: ۴۰ سال خودرو را ۳ برابر قیمت می‌خریم

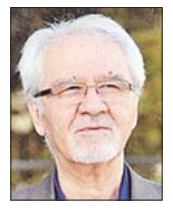

اقتصاد ما تاکنون بر این اساس بوده است که نیاز داخل را خودمان تولید کنیم که خودرو پیکان نمونه آن بود. مهم نبود چه میزان هزینه دارد اما مهم تولید توسط ایران بود. این نوع زندگی در جهان برچیده شده است اما هنوز ایران این‌گونه عمل می‌کند. این در حالی است که اکنون خودرو ۸۰ درصد و نساجی ۱۵۰ درصد تعرفه دارد اما وزارت صنعت تا می‌خواهد آن را کاهش دهد، صدای همه در می‌آید و بیکارشدن کارگر را بهانه می‌کنند. دنیا دیگر استقلال خود را به این وصل نمی‌کند که همه چیز را خودش تولید کند اما کشور ما به دلیل اینکه در جنگ و تحریم بوده است فرصت اینکه دوباره اقتصاد را نگاه کند، پیدا نکرده است، تا خود را هم‌تراز کشورهای همسایه کنیم، این در حالی است که این روش ما را روزبه‌روز فقیرتر کرده است. در ۳۵ سال گذشته متوسط قیمت خرید اتومبیل سه تا چهاربرابر قیمت بین‌المللی بوده است. متأسفانه پول اضافه‌ای که مردم بابت خودرو داده‌اند تا کارگر بیکار نشود! با این کار چه چیزی به دست آورده‌ایم؟ توانسته‌ایم با کره یا ژاپن رقابت کنیم؟ خیر، نه‌تنها این هدف محقق نشده است بلکه پول‌ها را هم هدر داده‌ایم؛ اما تا می‌خواهند تعرفه را کاهش دهند، می‌گویند دست نزن، کارگرها بیکار می‌شوند. همواره می‌گوییم صادرات داشته باشیم و حمایت هم بکنیم. صنعتی که نمی‌تواند در بازار رقابت باقی بماند باید ورشکست شود؛ زیرا پول من و شما را اضافه می‌گیرد و خرج می‌کند که اکنون برخی از صاحبان سرمایه ورشکست شده‌اند؛ اما یک گروه دیگر ثروتمند شده‌اند و کارگران آنها در همان سطح سال‌های گذشته باقی مانده است. رشد با صادرات به وجود می‌آید اما این امر با این تعرفه‌ها امکان‌پذیر نیست. هر صنعتی که تعرفه آنها بالاست، هیچ زمان صادرکننده نمی‌شود. دولت جرئت گفتن این حرف‌ها را ندارد اما بنده می‌گویم اگر می‌خواهیم صادرکننده شویم، تعرفه باید پنج درصد شود. در غیراین‌صورت دولت بداند پول نفت را باید تقسیم کند و چیزی بیشتر از آن نیست و بدانید که فقیرتر خواهیم شد. اگر خواهان رشد هستیم، تولیداتی که نمی‌توانند در تعرفه پایین فعالیت کنند، دولت اگر دوستشان دارد حمایت کند، در غیراین‌صورت اجازه ورشکستی دهند. تولیدکننده‌های ما می‌خواهند محصولاتشان را در داخل بفروشند، درصورتی‌که توانایی دارند محصولاتشان را در خارج به فروش برسانند. اگر نمی‌توانیم اقدامی انجام دهیم، به‌وضوح بگوییم عرضه تغییر وضع کنونی کشور را نداریم.

نعمت‌زاده، وزیر صنعت:
لزوم انتقال بار مالیات به دوش مصرف‌کنندگان

باتوجه به شرایطی که در سال اخیر ایجاد شده، فضای عمومی کشور روبه‌بهبود است، وظیفه همه ماست در جهت رونق‌بخشیدن به این سمت کمک کنیم. رشد اقتصادی بعد از دو سال منفی‌بودن، سال گذشته شاهد مثبت‌شدن آن بوده‌ایم و امیدواریم این روند ادامه داشته باشد. ضمن اینکه در این دوره شاهد رشد پنج‌درصدی در بخش تولید، در بخش معدن ۱۰ درصد و تجارت سه درصد بوده‌ایم که این رشد کافی نیست و باید بیشتر شود. سال جاری به سال رونق اقتصادی، بهبود شرایط اشتغال و توسعه صادرات غیرنفتی نامیده شده است که اکنون دولت با حمایت ملت درصدد حل مشکلات بین‌المللی است تا حداقل به یک شرایط عادی دست پیدا کنیم و در این راه واقعا، به هم‌دلی و هم‌زبانی نیاز داریم. آنچه که امروز شاهد هستیم این است که به‌خاطر نظام توزیع و مصرف، بخشی از سنگینی مالیات بر دوش تولیدکننده‌هاست و باید این بار از دوش تولیدکننده به دوش مصرف‌کننده انداخته شود. در سال گذشته دولت برای مقابله با تورم، به ما اجازه نداد تغییرات را در حوزه‌های مختلف دنبال و ایجاد کنیم اما امسال از دولت اجازه گرفته‌ایم دو حرکت عمده در دستور کار داشته باشیم. نخست تغییر تعرفه‌ها بود. طبق برنامه‌ریزی‌ها قرار بود تعرفه از ۱۴ طبقه به شش طبقه تا سال ۹۶ کاهش پیدا کند که در این دوره کاهش طبقات از ۱۴ به ۱۰ و سپس هشت و شش را دنبال می‌کنیم. ضمن اینکه امسال حدود ۷۰۰ مورد تغییرات را در تعرفه‌ها دنبال می‌کنیم. ناگفته نماند که متوسط حسابی و جبری تعرفه‌ها از ۱۹،۷ به ۱۸،۷ کاهش پیدا کرد و توانستیم یک درصد در جهت سیاست‌های WTO حرکت کنیم. همچنین اگر هزینه تعرفه‌ها بالا باشد، قاچاق و واردات از مبادی غیررسمی پررنگ‌تر می‌شود؛ بنابراین باید انگیزه‌های اقتصادی را برای امر قاچاق کاهش دهیم. برخی مواقع کاهش تعرفه‌ها را دنبال کردیم که برخی رسانه‌ها گفته‌اند چرا حمایت از تولید با کاهش تعرفه‌ها مورد توجه قرار نگرفته و واردات تسهیل شده است، در صورتی که برخی از تعرفه‌ها مانند تعرفه زعفران بلااستفاده بود و اثری بر واردات نداشت، زیرا واردات در این بخش در حد بسیار کمی است. باتوجه به سیاست‌های اقتصادی کشور رژیم تجاری کشور باید روزآمد می‌شد که اکنون این کار با جدیت دنبال می‌شود و جلب توجه و همکاری دستگاه‌های اقتصادی در این راه بسیار حائزاهمیت است. برای ورود به WTO باید به قوانین احترام بگذاریم و باتوجه به برداشته‌شدن تحریم‌ها در آینده سریع‌تر به جامعه جهانی متصل خواهیم شد. برخی‌ها، نگران اتصال به جامعه جهانی هستند که مبادا تولیدکننده‌ها دچار مشکل شوند که بستگی به نوع صنعت و توانمندی‌ها، می‌توانیم استثناهایی قائل شویم و تعرفه‌های خاص ایجاد کنیم تا این توانمندی‌ها در بخش تولید ایجاد شود. کره‌جنوبی ۲۵ سال واردات خودرو را ممنوع کرده، اما پله‌پله با برنامه‌ریزی رشد و سپس دروازه‌هایشان را به روی جهان باز کردند و اکنون رقیب ژاپن هستند، اگر فکر و برنامه و برنامه‌های راهبردی داشته باشیم، می‌توانیم به رشد امیدوار باشیم. تمام علم و دانش تکنولوژی باید در خدمت صنعت و کشاورزی باشد، اما اگر فقط دعا کنیم رشد امکان‌پذیر نیست.

خبر

با پاشیدن پول متحول نمی‌شویم

● **مهر:** وزیر کار با اظهار امیدواری درباره دستیابی به نرخ رشد پنج درصدی اقتصاد در سال جاری، گفت: ۴۹ برنامه جدید برای تحول تعاون هدف‌گذاری شد. علی ربیعی با تأکید بر اینکه تعاونی‌های بازاریابی با رویکردهای عدالت‌محور، الگوهای مناسب اقتصادی هستند، گفت: امسال سند حمایت از بخش تعاون به سندی سیاستی تبدیل می‌شود. وزیر تعاون، کار و رفاه گفت: از سال ۹۳ برای بخش تعاون هفت برنامه به‌منظور ثبات در برنامه‌ریزی‌های تعاون طراحی شد که هریک از آنها شامل هفت برنامه فرعی دیگر بودند و در مجموع با ۴۹ برنامه اجرائی بنا داریم امسال گزارشی از این حوزه ارائه کنیم که سند حمایت از بخش تعاون را به سندی سیاسی تبدیل کنیم. وزیر کار تصریح کرد: افرادی که به توسعه و رشد ایران علاقه‌مند باشند، به موضوع بهره‌وری نیز علاقه نشان می‌دهند. سهم ما از رشد و توسعه باید بیش از وضع کنونی باشد و ما حتما نیازمند رسیدن به رشد اقتصادی هشت درصدی هستیم که این امر یک آرمان دست‌یافتنی است و باید برای دست‌یافتن به آن، ابزارهای مناسب را به کار بگیریم. ربیعی ادامه داد: دولت در سال گذشته به سه درصد رشد اقتصادی رسید و امیدواریم امسال نیز پنج درصد رشد اقتصادی را تجربه کنیم تا بتوانیم خلأهای موجود در زمینه اشتغال را جبران کنیم. وزیر کار با اشاره به رشد بهره‌وری در کشورهای تازه‌صنعتی‌شده گفت: این کشورها حدود ۵۰ درصد از رشد اقتصادی خود را با بهره‌وری به دست آورده‌اند، اما متأسفانه در کشورمان عادت کرده‌ایم با پاشیدن پول تمام مشکلاتمان را حل کنیم. وزیر کار تاکید کرد: بنده مخالف اصول اقتصادی و درصدد کتمان سرمایه‌های اجتماعی نیستم، بلکه معتقدم تنها با پاشیدن پول، تحول رخ نمی‌دهد.

روایت سخنگوی وزارت صنعت از خودرو شخصی وزیر

● **تسنیم:** قائم‌مقام و سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: هیچ خودروسازی حق ندارد بدون مجوز شورای رقابت قیمت خودرو را افزایش دهد.مجتبی خسروتاج افزود: در وزارتخانه همه از خودروهای داخلی استفاده می‌کنند و گواهی می‌دهند ماشین شخصی وزیر صنعت، پراید است.